

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(93)167 endelig udg.

Bruxelles, den 21. april 1993

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet

om kontrol med restkoncentrationer i kød

Hormoner - beta-agonister - andre stoffer

INDLEDENDE BEMÆRKNING

1. Denne meddelelse vedrører kontrol med restkoncentrationer, især af hormoner og beta-agonister, i fersk kød. På baggrund af en meget grundig undersøgelse af situationen i medlemsstaterne stilles der i meddelelsen forslag om en række foranstaltninger, herunder ny lovgivning, for at fremme bekæmpelsen af ulovlig anvendelse af anabolika* (hormoner og beta-agonister**) og ukorrekt anvendelse af tilladte veterinærmedicinske præparater.

DEN EKSISTERENDE EF-LOVGIVNING***

HORMONER

2. De oprindelige rådsdirektiver (81/602/EØF og 85/358/EØF) forbød anvendelse af visse hormoner (stilbener og thyreostatica) med henblik på opfedning, men gav medlemsstaterne mulighed for at tillade anvendelse af andre hormoner. Denne situation fortsatte indtil den 1. januar 1988, hvor der blev indført totalforbud (direktiv 88/146/EØF) mod anvendelse af hormoner med henblik på opfedning. Naturligt forekommende hormoner kunne fortsat tillades i terapeutisk øjemed eller til zotekniske formål.

Disse krav har også været gældende for tredjelande, som eksporterer levende dyr og kød til Fællesskabet. Reglerne fik virkning den 1. januar 1989 for seks leverandører, der tillader anvendelse af hormoner (Sydafrika, Argentina, Australien, Canada, New Zealand og USA). Tredjelande skal indføre ordninger, som garanterer, at kød, der sendes til Det Europæiske Fællesskab, stammer fra dyr, der aldrig har været behandlet med hormoner.

Det bør bemærkes, at beta-agonister (clenbuterol og derivater heraf) selv om de ikke er hormoner i kemisk forstand, også har en anabolsk funktion. Beta-agonister er imidlertid ikke omfattet af EF-bestemmelserne om hormoner.

KONTROL MED RESTKONCENTRATIONER

3. Rådets direktiv 86/469/EØF harmoniserer kontrollen med restkoncentrationer i levende dyr og fersk kød såvel inden for Fællesskabet som i tredjelande, der eksporterer til Fællesskabet.

I 1987 forelagde alle medlemsstaterne for første gang Kommissionen en plan for foranstaltninger til konstatering af ulovlig anvendelse af hormoner. I 1988 forelagde de en plan for identifikation af andre stoffer (antibiotika, sulfonamider, pesticider og tungmetaller).

* har til formål at give bedre foderudnyttelse, udbytte eller kødfylde og tilvækst

** også kaldet omfordelere; de skal øge proteindannelsen (muskler) samtidig med, at de reducerer fedtdannelsen

*** bilag 1 indeholder nærmere oplysninger om de relevante råds- og kommissionstekster

Tredjelande skal forelægge tilsvarende planer. Disse planer ajourføres hvert år på baggrund af erfaringerne - positive resultater i tidligere år, søgning efter nye stoffer, forbedringer af laboratoriemetoder mv.

EF-kontrollen med restkoncentrationer omfatter kun slagtedy (kvæg, svin, får, geder og heste). Fjerkræ og andre produkter (fisk, mejeriprodukter, æg, honning) er omfattet af nationale forskrifter, da reglerne ikke er harmoniseret. Den foreslåede nye lovgivning omfatter disse produkter.

UNDERSØGELSE I MEDLEMSSTATERNE

4. Efter anmodning fra Parlamentet besluttede Kommissionen i 1990 at indlede en omfattende undersøgelse i medlemsstaterne af vanskelighederne med anvendelsen af EF-lovgivningen om restkoncentrationer i fersk kød. Flere forskellige faktorer lå til grund for denne beslutning:

- Kommissionens forpligtelse til at kontrollere direktivernes gennemførelse og anvendelse
- Pimenta-betænkningen til Europa-Parlamentet (marts 1989)
- påstande i offentligheden om ulovlig anvendelse af hormoner.

Undersøgelsen, der varede fra maj 1990 til januar 1992, dækkede kun slagtedy. Undersøgelsen var omfattende - der blev i gennemsnit brugt fire uger til at undersøge situationen i hver enkelt medlemsstat.

Kommissionens folk fik fuld opbakning fra de relevante grene af de nationale forvaltninger (landbrug, sundhedsvæsen, toldvæsen, justitsforvaltning). Der var almindelig tilfredshed med undersøgelsen.

I hver enkelt medlemsstat benyttede undersøgelsesholdene også lejligheden til at indhente udtalelser fra de forskellige interessegrupper (landbrugere, slagtere, dyrlæger, apotekere, den farmaceutiske industri, importører af kemikalier og medicinalvarer) og fra forbrugersammenslutninger.

5. Af undersøgelsen fremgik det, at

- der var fri adgang til at købe anabolika (hormoner og beta-agonister), hvilket medførte ulovlig anvendelse
- der blev ofte fundet restkoncentrationer af antibiotika og sulfonamider i kød, især i forbindelse med intensivt husdyrproduktion (mælkekølle, unge slagtekreaturer og fedesvin)
- der blev lejlighedsvis påvist andre restkoncentrationer (tungmetaller, herunder cadmium, pesticider og antiparasitiske stoffer).

Der blev konstateret alvorlige svagheder i medlemsstaterne inden for flere af de vigtigste områder, f.eks. i forbindelse med direktivernes gennemførelse i national lov, afsløring af svig, laboratoriernes udstyr og resultater og kontrollen med ubehandlede kemiske stoffer. Det fremgik også klart, at koordinationen mellem de forskellige relevante nationale

organer var utilfredsstillende. Manglen på effektive modforanstaltninger, retsmaskineriets langsommelighed og i nogle tilfælde uvished om, hvorvidt man på højeste plan var villig til at stille de nødvendige ressourcer til rådighed, vanskeliggjorde situationen endnu mere.

6. Manglen på en effektiv organisation og tvivl om, hvorvidt der var ægte vilje til at søge at løse problemerne, var i høj grad medvirkende til at tage motivationen fra kontrolpersonalet i marken, der stod over for en vanskelig og til tider farlig opgave i deres bestræbelser på at forfølge uregelmæssigheder.
7. Det må også medgives, at EF-teksterne ikke var nogen ubetinget støtte for et effektivt kontrolsystem. Nogle vigtige aspekter gav mulighed for forskellige fortolkninger med det resultat, at planer, der fokuserede på at gennemføre en vis mængde prøver i stedet for at fokusere på risikoområder, uden videre kunne begrundes med henvisning til direktivteksterne. Det var også opfattelsen, at handelsklassemødet, som er en integrerende del af den fælles markedsordning for oksekød, gjorde landbrugerne mere tilbøjelige til at anvende ulovlige stoffer for at få deres dyr bedre indplaceret og derved opnå et større udbytte. Den langsommelige igangsættelse af EF-referencelaboratorierne var også kraftigt medvirkende til at forsinke gennemførelsen af et mere effektivt kontrolprogram i medlemsstaterne.

OPFØLGNING AF UNDERSØGELSEN

8. Efter undersøgelsen i de enkelte medlemsstater sendte Kommissionen en detaljeret meddelelse til de kompetente myndigheder om de mangler, der var blevet afsløret, og anmodede om, at der blev taget de fornødne skridt til at afhjælpe situationen. Samtlige medlemsstater har nu givet en redegørelse for de fremskridt, der er gjort, og de trufne foranstaltninger. Kommissionen har også været i løbende kontakt med medlemsstaterne for nøje at følge de trufne foranstaltninger.

De seneste oplysninger (marts 1993) tyder på, at der er sket en generel forbedring af situationen, især hvad angår direktivernes gennemførelse i national lov, iværksættelsen af kontrolplaner og ordninger for prøvetagning, laboratoriernes bidrag, som hovedsagelig skyldes anskaffelse af meget effektivt prøveudstyr, koordinering af de interne tjenester, identifikation af oprindelsesbedrifter, flere retlige sanktioner og i nogle tilfælde anvendelse af administrative bøder. Andre vigtige ændringer af procedurer og lovgivning er under forberedelse i medlemsstaterne.

9. Der er også gjort fremskridt på EF-plan. Nogle begyndelsesproblemer med finansieringen af de fire EF-referencelaboratorier skulle være løst inden længe. Dette vil give dem mulighed for at koordinere og forbedre arbejdet på de nationale laboratorier. Direktiv 92/102/EØF om identifikation og registrering af dyr, som fik virkning den 1. april 1993 for kvæg, vil også gøre det meget lettere at spore positive slagtekroppe tilbage til oprindelsesbedriften. Hvad angår administrative sanktioner, er det i Rådets forordning (EØF) nr. 2066/92 af 30. juni 1992 fastsat, at der, hvis reglerne om ulovlig anvendelse af hormoner overtrædes, ikke kan ydes præmie for det pågældende dyr.

DEN NUVÆRENDE SITUATION

10. Kommissionens helhedsvurdering af situationen er, at medlemsstaterne nu har fået større forståelse for nødvendigheden af at træffe effektive foranstaltninger til at bekæmpe anvendelsen af ulovlige stoffer, afsætte flere ressourcer til arbejdet og indføre mere effektive modforholdsregler. Man ser også gerne ændringer af EF-lovgivningen, der letter gennemførelsen af opgaven.
11. Det er vanskeligere at udtale sig om, i hvor høj grad den øgede forståelse har resulteret i virkeligt effektive foranstaltninger, hvorved situationen kan holdes under kontrol. Uanset hvilke forbedringer der foretages af lovgivning og procedurer, må kampen mod ulovlige stoffer videreføres med usvækket styrke. Der udvikles til stadighed mere avancerede ulovlige produkter, der er nem adgang til og stort misbrug af beta-agonister, nettet for distribution af ulovlige stoffer er godt udbygget, og det er tidskrævende og problematisk at opnå retskendelser. Profitmotivet vil stadig være et kraftigt incitament til at anvende disse stoffer. F.eks. kan en oksekødsproducent tjene mellem 100 ECU og 200 ECU pr. dyr ved at anvende dem. Der er også store profiler at hente for distributører, skrupelløse foderfabrikanter og mellemmand, der leverer dyr til slagting. En effektiv kamp mod forbudte stoffer vil kraftigt reducere den indtjening, som disse grupper nu kan opnå. Det kan forventes, at de vil gøre alt, hvad der står i deres magt, for ikke at skulle opgive denne ulovlige virksomhed.
12. Det er klart, at risikoen for folkesundheden kræver en yderligere indsats fra Fællesskabet og medlemsstaterne. Men inden det skitseres, hvordan der kan skabes et eventuelt grundlag for en forbedring af situationen, er det nødvendigt at omtale, hvilke grænser der er sat for Kommissionens muligheder.

Kommissionen vil fortsat følge situationen i medlemsstaterne ved i givet fald at gennemføre særlige undersøgelser og ved at gribe ind, hvis EF-lovgivningen ikke gennemføres korrekt.

Kommissionen kan dog ikke påtage sig medlemsstaternes eller andre kompetente myndigheders ansvar for kontrollen med ulovlige stoffer. Det påhviler hver enkelt medlemsstats kompetente myndigheder at træffe effektive foranstaltninger for at sikre, at direktivernes målsætninger kan opfyldes. De må navnlig sørge for, at der findes retlige procedurer, som muliggør hurtige domme, og at sanktionerne har præventiv virkning, at det fornødne personale og udstyr er til disposition, at koordinationen mellem de nationale tjenester er optimal, og at de mennesker, som det påhviler at gennemføre en ubehagelig og til tider farlig opgave, dvs. dem, der foretager kontrollen i marken, bliver ordentligt betalt og får tilstrækkelig beskyttelse. Det er også op til medlemsstater at påvirke den offentlige mening, så befolkningen udviser større interesse for dette anliggende, og at tilskynde engros- og detailledet til at insistere på, at slagterierne, som de får deres leverancer fra, giver garanti for, at kødet er risikofrit. De har også en væsentlig funktion, når det gælder kontrollen med nettet for

distribution af medicinalvarer og råvarer. Konkurrencedygtige priser på tilladte veterinærmedicinske præparater kan også gøre det mindre tillokkende at benytte produkter, der er forbundet med risiko. Dette vil kunne lade sig gøre, hvis grossister og detailhandlere beregner sig en mere rimelig fortjeneste.

13. Kommissionen kan heller ikke optræde som international politibetjent i kampen mod distributionen af disse stoffer, som ofte foregår på tværs af grænserne. Dette er et aspekt, der falder ind under andre internationale ordninger. Men Kommissionen kan udmærket sørge for, at repræsentanter fra medlemsstaterne mødes regelmæssigt for at udveksle erfaringer om vanskeligheder med bestemmelserne, nye ulovlige fremgangsmåder og strategier blandt fabrikanter og distributører og foranstaltninger, der bør indføres på EF-plan for at klare situationen. Kommissionen er indstillet på at skabe større fleksibilitet på dette felt, f.eks. gennem workshops, seminarer og møder for repræsentanter fra medlemsstaterne på mere uformelt plan. Kommissionen tillægger en fleksibel og hurtig reaktion særlig betydning. Den foreslåede nye lovgivning bør udformes på en sådan måde, at der kan foretages en hurtig tilpasning af kontrolordningerne med henblik på opdukkende problemer og for at imødegå farlige tendenser.

PRODUCENTERNES ANSVAR

14. Under overvejelserne af, hvordan kontrolordningerne kan forbedres, har Kommissionen bestræbt sig på at indkredse foranstaltninger, der kan være til praktisk nytte for dem, som umiddelbart har til opgave at bekæmpe anvendelsen af forbudte stoffer. Sådanne foranstaltninger bør også give medlemsstaterne mulighed for at udnytte eksisterende ressourcer mere effektivt. Foranstaltningerne fokuserer på nøglegrupperne, først og fremmest producenterne og kødleverandørerne, som i fællesskab er ansvarlige for at producere et risikofrit, sundt produkt til konsum.
15. Under normale omstændigheder kunne man forvente, at alle producenter ville indse, at det er af afgørende betydning for dem at levere et garanteret produkt, ikke mindst, fordi der er overskud af de fleste kødtyper og forbrugerne stiller større og større krav, hvad angår garanti for risikofrihed og kvalitet. Hvis det kun var et markeds-spørgsmål, kunne der være grund til at overlade det til producenten at dække forbrugernes behov uden indgreb fra myndighederne. Men det alvorlige folkesundhedsmæssige aspekt af den nuværende situation kræver en aktiv indsats fra de ansvarlige myndigheders side, herunder Kommissionens. Hertil kommer det konkurrencemæssige aspekt, som kræver, at producenter, som overholder reglerne, og det gør langt de fleste, får garanti for, at de ikke stilles ringere i konkurrencen på grund af dem, der lukrerer på ulovlige stoffer.
16. Kommissionen mener, at man først og fremmest må fokusere på producenten. Det er først og fremmest ham eller hende, der må tage ansvaret for, at hans eller hendes produkt er risikofrit. Dette ansvar kan i fremtiden udmøntes i en formel skriftlig garanti om, at der ikke er anvendt anabolika, og en forsikring om, at tilbageholdelsesperioden i forbindelse med tilladte veterinærmedicinske præparater vil blive overholdt.

Denne forpligtelse kan indgå i producentens ansøgning om al (helt eller delvis) EF-finansieret støtte under den fælles landbrugspolitik. Dette bør også indebære en tilsvarende accept af, at producenten automatisk fortaber sin ret til støtte i den pågældende produktsektor, hvis producenterklæringen ikke respekteres, f.eks. fordi det afsløres, at der er anvendt forbudte stoffer. Man kunne forestille sig fuldstændig eller delvis fortabelse af retten til støtte i et enkelt år ved en førstegangsovertrædelse og udelukkelse fra EF-støtte i en nærmere fastsat periode i tilfælde af en efterfølgende overtrædelse. De nuværende regler, der indebærer fortabelse af oksekødspræmien for det enkelte dyr, der viser sig at være behandlet med ulovlige stoffer, virker ikke tilstrækkeligt afskrækkende.

Manglende samarbejde med kontrolmyndighederne, f.eks. ved, at vedkommende nægter at give oplysninger eller stille faciliteter til rådighed på bedriften, lægger hindringer i vejen for kontrollen osv., er gyldig grund til at lade støtten bortfalde.

Når det gælder dyr, der leveres til slagting, kan der også stilles krav om, at de ledsages af en tilsvarende skriftlig garanti. En sådan garanti vil give leverandøren eller producenten/leverandøren større ansvarsfølelse og tillige skabe grundlag for effektive sanktioner, hvis det viser sig, at garantien er urigtig. Hvis det drejer sig om en leverandør, der ikke er producent, kan sanktionen f.eks. bestå i, at eventuelle fremtidige leverancer fra denne leverandør klassificeres som "mistænkte". Når det drejer sig om en producent/leverandør, kan sanktionen have form af bortfald af støtte som allerede angivet. Hertil kommer de sanktioner, der i øvrigt fastsættes af medlemsstaten.

På linje hermed er det hensigten, at producenten skal afholde omkostningerne ved efterfølgende analyser af mistænkte dyr på oprindelsesbedriften, hvis de prøver, der er taget på slagteriet, viser sig at være positive.

Destruktion af dyr på en destruktionsanstalt vil være en automatisk følge af afsløring af ulovlige stoffer på bedriften eller ved slagting eller af manglende overholdelse af den nødvendige tilbageholdelsesperiode, når der er tale om tilladt medicin. Den eneste undtagelse herfra vil være behørigt anmeldte nødslagtinger, hvor destruktion af kadaveret kun kommer på tale, hvis en analyse viser, at der stadig forekommer restkoncentrationer.

17. Nødvendigheden af at øge bevidstheden om disse problemer rejser også spørgsmålet om værdien af offentliggørelse af navne og adresser på dem, som kendes skyldige i overtrædelser, i lokale aviser og landbrugstidsskrifter og ved opslag på offentlige kontorer. En koordineret reklamekampagne på EF-plan med vægt på producentens rolle vil også være af stor betydning. Kommissionen vil støtte en sådan kampagne.
18. Denne række foranstaltninger har til formål at få producenterne til at indse, hvor alvorligt det er at anvende forbudte stoffer og misbruge andre produkter. Foranstaltningerne vil i høj grad bidrage til, at problemet kan bringes under kontrol ved arbejdet i marken.

For det store flertal af landbrugere, der følger loven, vil de omtalte foranstaltninger ikke medføre problemer. Ansvarsfulde producenter vil

endog få gavn af dem, fordi truslen fra det skrupelløse mindretal, der holder fast ved de forbudte stoffer, vil blive mindre mærkbar.

19. Som et mere positivt tiltag ønsker Kommissionen at fremme oprettelsen af producentsammenslutninger, som selv indfører systemer, der garanterer hormonfrit oksekød. Dette vil få stor betydning i reklamefondens finansiering (10 mio. ECU i 1993) af foranstaltninger til øget forbrug af oksekød som vedtaget som led i reformen af den fælles landbrugs-politik forrige år. Kommissionen står fast på sit tilsagn om støtte til dette program i en flerårig periode.

SLAGTERIETS ROLLE

20. Når man ser bort fra producenten, er slagteriets ejer og ledelse den væsentligste kilde til information og modforholdsregler, når det gælder anvendelsen af ulovlige stoffer. Slagteriet er det sted, hvor dyrene lettest kan undersøges, såvel ved levende syn som efter slagting, og hvor alle oplysninger om deres oprindelse foreligger. De hidtidige erfaringer viser, at samarbejdet fra nogle slagteriers side og deres vilje til at søge at hindre anvendelsen af forbudte stoffer er utilfredsstillende. Dette kan skyldes idéen om, at et slagteri, der søger at hindre anvendelsen af ulovlige stoffer, stilles ringere, fordi leverancerne vil blive omdirigeret til mere "imødekommende" virksomheder. Dette er en urimelig situation, fordi slagteriet skulle have en overvældende kommerciel interesse i at levere et risikofrit kvalitetsprodukt til forbrugerne.
21. På baggrund heraf er det nødvendigt at træffe foranstaltninger til at forbedre slagteriernes samarbejde. Det kunne være en betingelse for fortsat autorisation af et slagteri, at dets ejere og ansatte samarbejder om at identificere og spore ulovlige stoffer. Hvis dette ikke er tilfældet, bør medlemsstaterne kunne suspendere autorisationen. Endvidere kunne retten til EF-støtte eller national støtte frakendes, hvis det fastslås, at slagteriet ikke samarbejder. Hertil kommer de sanktioner, som medlemsstaten har fastsat.
22. Kommissionen mener også, at der bør være mulighed for, at slagterier, som er indstillet på at indføre egne kontrolsystemer, kan opnå en særlig anerkendelse. Engros- og detailledet bør tilskyndes til at prioritere leverancer fra sådanne virksomheder, og medlemsstaterne kan indføre godkendte systemer baseret på strenge kriterier.

Der bør også gøres reklame for virksomheder, der anvender godkendte egne kontrolsystemer.

23. Påvirkningen fra slagteriet spiller ofte ind, når det gælder producenter, der føler sig fristet til at anvende hormoner og beta-agonister for at opnå den bedste indplacering i handelsklasseskemaet for oksekød. Handelsklasseskemaet indgår i den fælles markedsordning for oksekød og bruges ved indberetning af priser og fastlæggelse af opkøbspriser for kød, der accepteres til intervention.

Kommissionen mener, at en omlægning af det nuværende handelsklasseskema, der fratager producenterne lysten til at opdrætte kunstigt velformede

dyr, i høj grad vil kunne medvirke til at forhindre anvendelse af forbudte stoffer, især af beta-agonister (der for øjeblikket kun er tilladt i terapeutisk øjemed). Dette ville ikke forhindre opkøbere og sælgere af oksekød i at indføre en frivillig klassificeringsordning. Ud fra en økonomisk synsvinkel kan man også gøre gældende, at de nuværende store interventionslagre (over 1 mio. t) og det betydelige tab ved salg af interventionsprodukter i sig selv kræver en revision af det nuværende handelsklaseskema.

Grænsen for slagtet vægt ved opkøb af oksekød til intervention vil også i høj grad kunne medvirke til at forhindre anvendelse af forbudte stoffer i dele af Fællesskabet.

ANDRE INTERESSEGRUPPER

24. Når Kommissionen fastslår, at det først og fremmest er producenterne og slagterierne, der kan forhindre anvendelse af ulovlige stoffer, mener den ikke dermed, at andre som f.eks. apotekere, dyrlæger og fabrikanter og importører af veterinærmedicinske præparater spiller nogen uvæsentlig rolle. Kommissionen vil især understrege det ansvar, der hviler på foderstoffabrikanterne, som kan gøre meget for at forhindre misbrug af foderstoffer. På nationalt plan må der fastsættes effektive sanktioner over for uregelmæssigheder. Kommissionen vil også revidere betingelserne for godkendelse af foderstoffabrikanter og fremsætte forslag over for Rådet om dette aspekt.

KONTROLFORANSTALTNINGER

25. Ved gennemgangen af de eksisterende kontrolforanstaltninger har Kommissionen draget to hovedkonklusioner:

i) det er ikke længere hensigtsmæssigt at anvende et kontrolsystem til påvisning af forbudte stoffer baseret på stikprøvetagning. Fremtidige ordninger må fokusere på risikosituationer, f.eks. i henseende til driftsform, eksempelvis opfædningsenheder, eller tidligere tilfælde af svig

ii) målrettede undersøgelser må fokusere på bedriften og ikke på slagteriet. Dette skyldes, at der opstår flere og flere avancerede stoffer, og at indgiften planlægges omhyggeligt, således at stofferne er ret vanskelige at påvise ved laboratorieanalyser, når der tages prøver på slagteriet.

26. Disse konklusioner kan udmøntes i forslag om lovgivningsmæssige ændringer efter følgende retningslinjer:

- et fælles krav om målrettede undersøgelser for forbudte stoffer omfattende mindst 0,1% af alle slagtedyr (kreaturer) på bedrifterne og 0,05% af sådanne dyr på slagteriet [efter de nuværende ordninger er forholdet omvendt, dvs. 0,1% på slagterierne og 0,05% på bedrifterne]

- reglerne, der skal følges ved undersøgelser på bedriften efter en positiv prøve på slagteriet, må præciseres. Det vil være nødvendigt at foretage en analyse af foderstoffer og drikkevand - af særlig interesse, når det gælder beta-agonister - og af dyrene. Der må tages prøver af et minimum af dyr (f.eks. 30%), når det gælder mistænkte bedrifter.

Forholdet bedrift/slagteri kan tages op til revision, hvis det fastslås, at der findes prøvede og praktiske metoder, som gør det muligt at foretage en mere effektiv identifikation af positive prøver.

27. Når det gælder tilladte stoffer (hovedsagelig antibiotika), der anvendes ukorrekt, må der tages et minimumsantal af prøver på slagteriet til undersøgelse for alle sådanne stoffer, og medlemsstaterne må i højere grad kunne sætte ind over for individuelle problematiske stoffer på nationalt plan. I disse tilfælde må prøvetagningen også foregå mere systematisk, medmindre der er tale om miljøforurening, hvor problemerne normalt er af mere tilfældig art.

FORSKNING

28. Kommissionen lægger særlig vægt på, at EF-referencelaboratorierne og de nationale referencelaboratorier helt og fuldt udfører den funktion, der er tiltænkt dem. Disse laboratorier er af afgørende betydning, når det gælder udvikling af effektive prøvemethoder, spredning af oplysninger til andre laboratorier og sikring af et ensartet højt prøveniveau Fællesskabet over. Denne nøglefunktion er blevet opbygget og styrket via flere EF-forskningsprojekter. Disse projekter tilvejebringer de nødvendige redskaber såsom godkendte referencematerialer, referenceblandinger og en referencevejledning til udvikling, forbedring og underbyggelse af eksisterende og nye metoder. Derudover er der iværksat et særligt projekt, der skal bidrage til at identificere beta-agonister i foder. Laboratorierne har ikke kunnet varetage deres funktion som koordinators på grund af problemer med EF-finansieringen. Disse problemer forventes at være løst inden længe, og Kommissionen vil løbende følge laboratoriernes arbejde og resultater. Kommissionen vil ligeledes lægge særlig vægt på søgningen efter nye og mere effektive metoder til nøjagtig identifikation af forbudte stoffer. Det vil i denne forbindelse være af særlig betydning, at der udvikles metoder til lettere påvisning, både når det gælder prøver på bedrifterne og på slagterierne. Kommissionen har planer om at finansiere et pilotprojekt, som kan give gode resultater på dette område.

DET FINANSIELLE ASPEKT

29. Ordningerne for opkrævning af minimumsgebyret for undersøgelse for restkoncentrationer på slagteriet, dvs. 1,35 ECU pr. ton, må tages op til revision, især fordi undersøgelserne, når det gælder forbudte stoffer, skal koncentreres om bedrifterne. Når man ser bort fra gebyret som sådan, er det i allerhøjeste grad relevant at se på anvendelsen af indtægterne fra de opkrævede gebyrer og deres bidrag til dækning af omkostningerne ved nationale kampagner mod hormoner. Ud over det konkurrencemæssige aspekt giver indtægterne fra afgifterne medlemsstaterne en god mulighed for at finansiere deres kampagner. Det er også af afgørende betydning, at reglerne vedrørende afgifter gennemføres fuldt ud og på en gennemsigtig måde.

BETA-AGONISTER

30. Bortset fra spørgsmålet om ulovlige hormoner giver anvendelsen af beta-agonister, undertiden sammen med hormoner, til forbedring af kropsbygningen anledning til større og større bekymring. Som det allerede er vist i Fællesskabet, kan misbrug af beta-agonister være til alvorlig risiko for sundheden. Der kan indhentes udtalelser fra de kompetente videnskabelige organer om dette spørgsmål.

Beta-agonister er på nuværende tidspunkt tilladt i terapeutisk øjemed i de fleste medlemsstater (bortset fra Danmark og Grækenland) og i mange tredjelande, men de er ikke tilladt anvendt som tilsætningsstof til foder.

Det er et spørgsmål, om kontrollen med misbrug af beta-agonister ville blive væsentligt bedre, hvis de helt blev forbudt, også i terapeutisk øjemed. Det er den almindelige opfattelse blandt dem, der varetager kontrollen i medlemsstaterne, at misbrug af beta-agonister er blevet et alvorligt problem, og at et forbud ville gøre det meget lettere at bevise, at en overtrædelse har været forsætlig. Kommissionen er normalt tilbageholdende med at foreslå, at produkter med terapeutiske anvendelsesformål fjernes fra markedet, men mener, at et totalforbud mod beta-agonister, når det ikke gælder behandling af heste og selskabsdyr, ville lette kontrollen betydeligt. Når Kommissionen indtager dette synspunkt, skyldes det bl.a. oplysninger om, at der normalt fås erstatningsprodukter til terapeutiske formål.

31. Man må spørge sig, om Fællesskabet kan kræve, at tredjelande indfører et tilsvarende forbud som forudsætning for eksport af levende dyr og kød til Fællesskabet. Dette er et prekært anliggende som på den ene side må ses i sammenhæng med det konkurrencemæssige aspekt og nødvendigheden af at beskytte Fællesskabet mod tendenser til misbrug af beta-agonister, som også kan opstå i tredjelande. På den anden side kan det være vanskeligt for Fællesskabet at insistere på et forbud, når der for øjeblikket ikke er tegn på noget større misbrug af beta-agonister i tredjelande. Foranstaltninger, der berører tredjelandes stilling, vil kræve, at vi konsulterer vore handelspartnere, og at vi også tager hensyn til princippet om, at der ikke må forekomme diskriminering.

KONKLUSIONER

32. Til trods for den senere tids fremskridt, når det gælder medlemsstaternes bevidsthed om og kontrol med anvendelsen af forbudte stoffer, står Fællesskabet over for et målrettet, fleksibelt og organiseret netværk, som også fremtidig kan forventes at fremskaffe disse stoffer til brugere og distributører med stor fortjeneste. Dette er en situation, der indebærer stor risiko for folkesundheden. De nationale retssystemers manglende evne til at sætte ind med effektive og hurtige sanktioner, når der foreligger overtrædelser, og medlemsstaternes manglende ressourcer må også fremtidig forventes at stille sig hindrende i vejen for løsningen af dette problem.
33. Kommissionen er rede til at fremsætte flere forslag om, hvordan de væsentligste mangler ved kontrolordningerne kan afhjælpes, og

producenter og leverandører af kvæg kan bringes til at indse konsekvenserne af, at de ikke overholder bestemmelserne.

Men hvis dette initiativ skal lykkes, må de kompetente myndigheder i medlemsstaterne gøre en mere energisk indsats for at øge og koordinere ressourcerne og udvikle mere effektive retlige sanktioner. Det vil også kræve aktiv støtte og samarbejde fra slagteriernes ejere og ledere, fra foderstoffabrikanterne og først og fremmest fra producenterne selv. Bortset fra at det er dem, der har hovedansvaret for at levere et risikofrit produkt, må producenter og forhandlere af kød have en altafgørende interesse i at bevare forbrugernes tillid. Der kan foretages væsentlige forbedringer af kontrolordningerne, men i sidste ende afhænger resultatet af en højhjertet indsats fra producenternes side. Resultatet afhænger også af, at den politiske vilje til at føre kampagnen mod forbudte stoffer prioriteres på nationalt plan, og at alle medlemsstaterne er villige til at tage de vanskelige skridt til at afhjælpe situationen.

BILAG

EKSISTERENDE EF-LOVGIVNING

I. HORMONER

- Rådets direktiv 81/602/EØF af 31. juli 1981 om forbud mod visse stoffer med hormonal virkning og mod stoffer med thyreostatisk virkning.
- Rådets direktiv 85/358/EØF af 16. juli 1985 om supplerung af direktiv 81/602/EØF om forbud mod visse stoffer med hormonal virkning og mod stoffer med thyreostatisk virkning.
- Rådets direktiv 88/146/EØF af 7. marts 1988 om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal virkning inden for husdyravl.
- Rådets direktiv 88/299/EØF af 17. maj 1988 om handel med dyr behandlet med visse stoffer med hormonal virkning og med kød af disse dyr som omhandlet i artikel 7 i direktiv 88/146/EØF.
- Kommissionens beslutning 87/410/EØF af 14. juli 1987 om metoder, der skal anvendes til påvisning af restkoncentrationer af stoffer med hormonal virkning og stoffer med thyreostatisk virkning.
- Rådets beslutning 87/561/EØF af 18. november 1987 om overgangsforanstaltninger vedrørende forbuddet mod hormonbehandling af husdyr.
- Kommissionens beslutning 89/358/EØF af 23. maj 1989 om gennemførelsesbestemmelser til artikel 8 i Rådets direktiv 85/358/EØF.

II. KONTROL MED RESTKONCENTRATIONER

- Rådets direktiv 86/469/EØF af 16. september 1986 om undersøgelse af dyr og fersk kød for restkoncentrationer.
- Rådets direktiv 86/363/EØF af 24. juli 1986 om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse.
- Kommissionens beslutning 89/153/EØF af 13. februar 1989 om korrelation mellem prøver taget med henblik på undersøgelse for restkoncentrationer og dyrene og deres oprindelsesbedrifter.
- Rådets beslutning 89/187/EØF af 6. marts 1989 om fastsættelse af beføjelser og betingelser for udøvelse af virksomhed, for så vidt angår EF-referencelaboratorier foreskrevet ved direktiv 86/469/EØF om undersøgelse af dyr og fersk kød for restkoncentrationer.

- Kommissionens beslutning 89/610/EØF af 14. november 1989 om fastsættelse af referencemetoderne og listen over nationale referencelaboratorier for påvisning af restkoncentrationer.
- Kommissionens beslutning 90/515/EØF af 26. september 1990 om fastsættelse af referencemetoderne til undersøgelse for restkoncentrationer af tungmetaller og arsen.
- Rådets beslutning 91/664/EØF af 11. december 1991 om udpegning af EF-referencelaboratorier for påvisning af restkoncentrationer af bestemte stoffer.
- Kommissionens forordning (EØF) nr. 675/92 af 18. marts 1992 om ændring af bilag I og III til Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 om en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i animalske levnedsmidler.
- Kommissionens forordning (EØF) nr. 3093/92 af 27. oktober 1992 om ændring af bilag III til Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 om en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i animalske levnedsmidler.
- Rådets beslutning 79/542/EØF af 21. december 1979 om opstilling af en liste over de tredjelande, hvorfra medlemsstaterne tillader indførsel af kvæg og svin samt fersk kød.

ISSN 0254-1459

KOM(93) 167 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

03 10

Katalognummer : CB-CO-93-199-DA-C

ISBN 92-77-55075-9

**Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg**